

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ NGƯỜI CÁCH MẠNG MẪU MỤC VÀ SỰ VẬN DỤNG CỦA ĐẢNG TA HIỆN NAY

✍️ TRƯƠNG THỊ THU HÀ - NGUYỄN THỊ NGUYỆT ANH*

Ngày nhận: 29/05/2017

Ngày phản biện: 24/08/2017

Ngày duyệt đăng: 28/09/2017

Tóm tắt: Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm, chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ cách mạng. Qua nghiên cứu tư tưởng, tác phong, đạo đức của Người, ta thấy toát lên được những đặc điểm của người cách mạng mẫu mực. Trong giai đoạn hiện nay, Đảng ta đã và đang xây dựng đội ngũ cán bộ cách mạng mẫu mực như tư tưởng của Người.

Từ khóa: tư tưởng Hồ Chí Minh, người cách mạng mẫu mực

HO CHI MINH'S THOUGHT ABOUT EXAMPLE OF REVOLUTIONARY FIGHTERS AND THE APPLYING OF VIETNAMESE COMMUNIST PARTY AT PRESENT

Abstract: President Ho Chi Minh was always interested in caring for the development of revolutionary cadres. By studying his thoughts, behavior and morals, we see the characteristics of paragon revolutionaries. In the present stage, our Party has been building a contingent of paragon revolutionary cadres like his thought.

Keywords: Ho Chi Minh Thought, paragon revolutionary.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về người cách mạng mẫu mực

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên - những người cách mạng suốt đời phấn đấu vì mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Qua nghiên cứu tư tưởng, tác phong, đạo đức của Người ta thấy toát lên được những đặc điểm của người cách mạng mẫu mực.

1.1. Người cách mạng mẫu mực trước hết phải là người có đạo đức cách mạng

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh "không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân"¹. Có đạo đức cách mạng thì khi gặp khó khăn, gian khổ, thất bại cũng không sợ sệt, rụt rè, lùi bước. Vì lợi ích chung của Đảng, của cách mạng, của giai

cấp, của dân tộc và của loài người mà không ngần ngại hy sinh tất cả lợi ích riêng của cá nhân mình. Khi cần, thì sẵn sàng hy sinh cả tính mạng của mình cũng không tiếc. Đó là biểu hiện rất rõ rệt, cao quý của đạo đức cách mạng.

Người cách mạng mẫu mực là người: quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng. Đó là điều chủ chốt nhất; ra sức làm việc cho Đảng, giữ vững kỷ luật của Đảng, thực hiện tốt đường lối, chính sách của Đảng; đặt lợi ích của Đảng và của nhân dân lao động lên trên, lên trước lợi ích riêng của cá nhân mình. Hết lòng hết sức phục vụ nhân dân. Vì Đảng, vì dân mà đấu tranh quên mình, gương mẫu trong mọi việc; ra sức học tập chủ nghĩa Mác-Lênin, luôn luôn dùng tự phê bình và phê bình để nâng cao tư tưởng và cải tiến công tác của mình và cùng đồng chí mình tiến bộ².

Trong cuộc sống, người cán bộ cách mạng mẫu mực phải luôn nghiêm chỉnh chấp hành mọi chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật

(*) Trường Chính trị tỉnh Tuyên Quang

¹ Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, H.2002, t.5, tr252 - 253

² Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, H.2011, t.11, tr 603

của Nhà nước, làm gương mẫu cho quần chúng. Mọi cán bộ, đảng viên phải nêu cao tinh thần trách nhiệm trước Đảng, trước nhân dân; phải ngăn ngừa và kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân. Phải đoàn kết nhất trí, chống bè phái, cục bộ; luôn hòa mình với quần chúng, tin tưởng quần chúng, hiểu quần chúng, lắng nghe ý kiến của quần chúng; tổ chức quần chúng thành một khối đoàn kết chặt chẽ xung quanh Đảng; tuyên truyền, huy động quần chúng hăng hái thực hiện tốt các chính sách và Nghị quyết của Đảng. thực hiện tốt lời nói đi đôi với việc làm; phải có ý thức tổ chức, kỷ luật v.v...

1.2. Người cách mạng mẫu mực phải là tấm gương cho nhân dân, để nhân dân tin và học theo

Người cán bộ cách mạng mẫu mực là người luôn được nhân dân tin yêu. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: Dân chúng vốn ít học, ngây thơ, dễ bị lừa và bị mua chuộc. Vậy người cách mạng mẫu mực phải giáo dục họ, sửa chữa cho họ và chiếm được sự tin cậy của dân chúng để có thể sử dụng sức mạnh của họ đúng lúc.

Người cán bộ cách mạng luôn xem thường danh vị, ngôi thứ và tiền bạc, vì chúng là cội sinh ra đổ kỵ và hận thù và là nguyên nhân của những hành động chỉ điểm, phản bội làm tổn hại nghiêm trọng đến sự nghiệp cách mạng.

Người cán bộ cách mạng luôn vì lợi ích của dân tộc chứ không phải của một cá nhân; không kiêu ngạo xa lánh nhân tâm quần chúng luôn mẫu mực, khiêm tốn, khoan hòa, lượng thứ, can đảm khi sa cơ, bình tĩnh khi thắng thế, không bao giờ được quên rằng cuộc đời mình và sự nghiệp của mình thuộc về toàn nhân loại chứ không thuộc về mình; luôn kiên trì và nhẫn nại³.

1.3. Trong công việc, phải cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, đặt quyền lợi của nhân dân lên quyền lợi của cá nhân

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn tâm niệm rằng: Chủ tịch Chính phủ cho đến người chạy giấy, người quét dọn trong một cơ quan nhỏ, đều là những người ăn lương của dân, làm việc cho dân, phải được dân tin cậy. Vì vậy, những người làm trong các công sở càng phải làm gương đời sống mới cho dân bắt chước. Những người trong các công sở đều có nhiều hoặc ít quyền hành. Nếu không giữ đúng Cần, Kiệm,

Liêm, Chính thì dễ trở nên hủ bại, biến thành sâu mọt của dân⁴.

Theo Người, muốn được dân yêu, muốn được lòng dân, trước hết phải yêu dân, phải đặt quyền lợi của dân trên hết thầy, phải có một tinh thần chí công vô tư.

1.4. Người cách mạng mẫu mực phải chăm lo đến đời sống vật chất, đời sống tinh thần của nhân dân

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, muốn cho dân yêu, muốn được lòng dân, việc gì có lợi cho dân phải hết sức làm, việc gì có hại cho dân phải hết sức tránh. Phải chú ý giải quyết hết các vấn đề đau khổ đến đâu mặc lòng, những vấn đề quan hệ tới đời sống của dân. Phải chấp đơn, phải xử kiện cho dân mỗi khi người ta đem tới. Phải chăm lo việc cứu tế nạn nhân cho chu đáo, phải chú ý trừ nạn mù chữ cho dân. Nói tóm lại, hết thầy những việc có thể nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của dân phải được ta đặc biệt chú ý.

“Đối với nhân dân: Phải nhớ Đoàn thể làm việc cho dân, Đoàn thể mình mạnh hay yếu là ở dân. Dân nghe theo là mình mạnh. Hiểu nguyện vọng của dân, sự cực khổ của dân. Hiểu tâm lý của dân, học sáng kiến của dân. Nhưng cũng có việc dân không muốn mà phải làm như tản cư, nộp thuế, những việc ấy phải giải thích cho dân rõ. Phải tôn kính dân, phải làm cho dân tin, phải làm gương cho dân. Muốn cho dân phục phải được dân tin, muốn cho dân tin phải thanh khiết.

Trong bối cảnh hiện nay, chúng ta càng phải thấm nhuần hơn nữa tư tưởng của Người để mỗi cán bộ, đảng viên thực sự là người cách mạng mẫu mực, nhằm cùng Đảng, Nhà nước thực hiện thắng lợi sự nghiệp đổi mới, giữ vững mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội.

2. Quan điểm của Đảng ta về xây dựng đội ngũ cán bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh về người cách mạng mẫu mực trong giai đoạn hiện nay theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII

³ Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, H.2002, t.2, tr 450

⁴ Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, H.2002, t.5, tr 104

Với quyết tâm xây dựng đội ngũ cán bộ có năng lực, có phẩm chất đạo đức, đáp ứng được yêu cầu của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, với quan điểm “Nhìn thẳng vào sự thật, nói rõ sự thật, đánh giá đúng sự thật. Kết hợp giữa “xây” và “chống”; “xây” là nhiệm vụ cơ bản, chiến lược, lâu dài; “chống” là nhiệm vụ quan trọng, cấp bách”, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản khóa XII đã nhận diện những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, trên cơ sở đó đề ra các giải pháp xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong sạch, vững mạnh; củng cố niềm tin của nhân dân vào Đảng và Nhà nước, xây dựng đất nước đi theo định hướng xã hội chủ nghĩa - con đường mà Đảng và Bác đã chọn.

Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII, Đảng ta đã chỉ ra một trong những biểu hiện về suy thoái đạo đức, lối sống đó là: “Tham ô, tham nhũng, lợi dụng chức vụ, quyền hạn cấu kết với doanh nghiệp, với đối tượng khác để trục lợi. Lợi dụng, lạm dụng chức vụ, quyền hạn được giao để dung túng, bao che, tiếp tay cho tham nhũng, tiêu cực”.

Những biểu hiện cục bộ đã được Nghị quyết chỉ rõ, đó là một bộ phận “vướng vào “tư duy nhiệm kỳ”, chỉ tập trung giải quyết những vấn đề ngắn hạn trước mắt, có lợi cho mình; tranh thủ bổ nhiệm người thân, người quen, người nhà dù không đủ tiêu chuẩn, điều kiện giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý hoặc bố trí, sắp xếp vào vị trí có nhiều lợi ích.

Trong giai đoạn hiện nay, Đảng ta đặc biệt quan tâm xây dựng đội ngũ cán bộ có ý chí cao, thực sự “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, đặt quyền lợi của nhân dân lên tất cả”. Cần phải đấu tranh loại bỏ những người phai nhạt lý tưởng cách mạng; dao động, giảm sút niềm tin vào mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; hoài nghi, thiếu tin tưởng vào chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, xa rời tôn chỉ, mục đích của Đảng; không kiên định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội; phụ họa theo những nhận thức lệch lạc, quan điểm sai trái, sa sút ý chí phấn đấu, không gương mẫu trong công tác; né tránh thiếu trách nhiệm; làm việc qua loa, đại

khái, kém hiệu quả; sống ích kỷ, thực dụng, cơ hội, vụ lợi; chỉ lo thu vén cá nhân, không quan tâm đến lợi ích tập thể; ganh ghét, đố kỵ, so bì, tị nạnh, không muốn người khác hơn mình ..

Xây dựng một đội ngũ cán bộ đặt lên hàng đầu nhiệm vụ quan tâm, chăm lo đến đời sống vật chất, đời sống tinh thần của nhân dân, hiểu dân, học dân, làm gương cho dân phải đồng thời với việc chấn chỉnh lại những biểu hiện quan liêu, xa rời quần chúng, không sâu sát cơ sở, thiếu kiểm tra, đôn đốc, không nắm chắc tình hình địa phương, cơ quan, đơn vị mình; thờ ơ, vô cảm, thiếu trách nhiệm trước những khó khăn, bức xúc và đòi hỏi chính đáng của nhân dân.

Chính vì vậy, Đảng ta quyết tâm thực hiện quyết liệt, đồng bộ các giải pháp để đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” có hiệu quả, nhất là những vụ việc gây bức xúc trong dư luận để củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, đối với nhân dân.

3. Một số giải pháp xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong giai đoạn hiện nay

Một là, đẩy mạnh công tác giáo dục tư tưởng, chính trị để mỗi cán bộ, đảng viên cần thấm nhuần chủ trương đường lối của Đảng, biến chủ trương trên thành ý chí quyết tâm của từng cán bộ. Trên cơ sở nắm vững bản chất cách mạng và khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, mỗi cán bộ, đảng viên phải trung thành, vận dụng sáng tạo lý luận của Đảng vào từng lĩnh vực của đời sống xã hội, đấu tranh chống lại những quan điểm sai trái, bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa; làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù chống phá sự nghiệp cách mạng nước ta, phá hoại khối đoàn kết trong Đảng, trong toàn xã hội.

Hai là, công tác nhận xét, đánh giá đúng cán bộ, đánh giá phải toàn diện cả đức và tài, cả về phẩm chất chính trị và năng lực công tác, lấy kết quả thực hiện nhiệm vụ được giao làm thước đo chính để đánh giá năng lực của cán bộ. Các tổ chức đảng, cấp ủy đảng phải phát huy dân chủ, công khai, minh bạch và thực hiện tốt tự phê bình và phê bình trong công

tác đánh giá cán bộ. Kết quả đánh giá cán bộ phải được thông báo công khai trong tổ chức đảng để giúp cán bộ biết được kết quả đồng nghiệp, tổ chức đánh giá về mình, từ đó thấy được những ưu điểm, khuyết điểm, hạn chế để xây dựng kế hoạch phấn đấu, rèn luyện... Trong giai đoạn hiện nay, Đảng cần phải bổ sung, hoàn thiện các tiêu chí, căn cứ đánh giá cán bộ cho phù hợp tình hình thực tế; nhằm khắc phục tình trạng đánh giá cán bộ chung chung, hình thức, không sát với thực tế và kế hoạch đề ra, qua đó không động viên được cán bộ, đảng viên phấn đấu vươn lên.

Ba là, bố trí cán bộ, đảng viên đúng chuyên môn, đúng sở trường để phát huy được năng lực của mỗi cán bộ, đảng viên trong quá trình thực thi nhiệm vụ của mình. Việc bố trí, sử dụng cán bộ sau đào tạo phải phù hợp với chuyên môn nhằm tạo động lực và cơ hội để họ phát huy năng lực và kiến thức đã được đào tạo, bồi dưỡng vào thực tiễn; khắc phục tình trạng bố trí không đúng ngành nghề đào tạo. Việc bố trí, sử dụng cán bộ phải bảo đảm đúng nguyên tắc, minh bạch và công khai, công tâm, khách quan, tránh sự thiên vị cá nhân. Dùng người là cả một khoa học và nghệ thuật, bố trí đúng sẽ phát huy mặt mạnh của cán bộ, thúc đẩy được phong trào, đạt được hiệu quả công việc cao.

Ba là, cần quan tâm hơn nữa chính sách đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng cán bộ; chính sách tiền lương, trợ cấp, tiền thưởng... để cán bộ yên tâm công tác, kích thích tính chủ động sáng tạo của cán bộ để hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Cần phải thường xuyên đào tạo, bồi dưỡng cho cán bộ, đảng viên kiến thức, trình độ học vấn về lý luận chính trị, khoa học - kỹ thuật, quản lý kinh tế, quản lý xã hội, pháp luật... Bên cạnh đó, phải tăng cường và nâng cao chất lượng các lớp bồi dưỡng theo các chuyên đề thích hợp, thiết thực, hiệu quả đối với cán bộ, đảng viên. Đảng và Nhà nước cần có chính sách, chế độ đãi ngộ hợp lý để động viên cán bộ, đảng viên sống và làm việc theo ý Đảng, lòng dân; theo Hiến pháp và pháp luật; có tư cách và trách nhiệm cao với nhân dân và dân tộc, Tổ quốc.

Bốn là, thực hiện tốt việc luân chuyển cán bộ. Những môi trường, điều kiện làm việc khác nhau ở cơ sở sẽ giúp cho cán bộ phát huy được năng lực, sức sáng tạo, qua đó cán bộ được rèn luyện, thử thách và trưởng thành. Đưa cán bộ đi thực tiễn cơ sở, tránh được tình trạng xa rời thực tiễn, xa cơ sở, xa dân, nhất là với những cán bộ sau đó công tác ở các cơ quan tham mưu, hoạch định chính sách. Công tác luân chuyển cán bộ phải xuất phát từ tầm nhìn chiến lược, không chỉ đáp ứng yêu cầu trước mắt, mà còn lâu dài. Phải có kế hoạch, hướng dẫn, quy định rõ trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị có cán bộ trước, trong và sau khi đi luân chuyển về. Xây dựng, thực hiện quy định về luân chuyển cán bộ; thực hiện tốt công tác bố trí, sử dụng cán bộ sau thời gian luân chuyển; bố trí một số chức danh cán bộ chủ chốt không phải là người địa phương... vừa kết hợp luân chuyển, vừa đào tạo cán bộ.

Năm là, cần quy hoạch cán bộ, đảng viên để tạo điều kiện thử thách, rèn luyện, bồi dưỡng ý chí, nghị lực và quyết tâm của cán bộ, đảng viên có trách nhiệm vì nhân dân, vì đất nước. Nhân sự được đưa vào quy hoạch phải có trình độ chuyên môn, có năng lực nổi trội trong thực tiễn, được tin nhiệm; ưu tiên cán bộ trẻ, cán bộ nữ có triển vọng. Cán bộ trong quy hoạch là những người có triển vọng đảm nhận chức danh quy hoạch, do vậy, ở thời điểm quy hoạch không nhất thiết phải đáp ứng đầy đủ điều kiện và tiêu chuẩn của chức danh quy hoạch, mà cần được rèn luyện, thử thách, đào tạo, bồi dưỡng theo tiêu chuẩn chức danh quy hoạch. □

Tài liệu tham khảo

1. Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, H.2002, t.5, tr 252 - 253.
2. Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, H.2011, t.11, tr 603.
3. Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, H.2002, t.2, tr 450.
4. Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, H.2002, t.5, tr 104.
5. Nghị quyết hội nghị lần thứ 4 Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ.